

logische vondsten dienen niet ondergebracht te worden in particuliere verzamelingen".

Immers in de locale collecties in bovengenoemden zin kan interessant inlandsch materiaal zonder aan het doel dier collectie (vergelijkings-materiaal te leveren) afbreuk te doen, vervangen worden door minder zeldzaam buitenlandisch materiaal.

Ook zal het al te specifiek wetenschappelijk materiaal, dat door de leden eener groep mocht verzameld worden en voor hen minder belangrijk is, en niet beantwoordt aan het doel van een locale collectie, dan beter ondergebracht worden in de standaard-collectie van het Museum der Vereeniging.

Het doel der standaard-collectie onzer Vereeniging in het Maastrichtsch Museum is zooveel mogelijk materiaal te verzamelen op nat. historisch gebied uit onze Provincie afkomstig, om zóó te kunnen zien wat er in ons gewest voorkomt.

Het doel eener locale collectie is het publiek eener bepaalde streek in staat te stellen vondsten te verifiëren, en daar aan de voorwerpen, als in een platen-atlas, observaties te kunnen benamen.

Het Maastrichtsch Museum heeft een documentair karakter, terwijl een locale verzameling meer instructie beoogt.

Zóó meenen we kunnen beide belangen te samen gecombineerd worden.

De locale verzameling staat het om wetenschappelijke reën interessante materiaal af aan de wetenschappelijke collectie te Maastricht. Het Maastrichtsch Museum of liever onze Vereeniging ondersteunt een locale verzameling door instructief materiaal beschikbaar te stellen.

Zoo wordt beider streven door onderlinge hulp versterkt, zonder dat een van beiden haar levensvolheid behoeft in te perken.

De geopperde idéés bedoelen aan te sporen en richting te geven om ongezonde uitwassen van particularisme en collectie-woede te voorkomen zonder gezonde uitingen van leven af te snijden.

Het Bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

OVER HET ONTSTAAN VAN LÖSS.

Het ontstaan van löss is zeker nog niet geheel opgehelderd. Men behoeft slechts te wijzen op de besprekingen gehouden op het 19e Natuur- en Geneesk. Congres (1923, Maastricht), en naar de vele hypothesen door Dr. J. H. Druif vermeld in zijn boek: Over het ontstaan der Limburgsche löss in verband met haar mineralogische samenstelling (diss. Utrecht, 31 Oct. 1927).

Druif onderscheidt de volgende hypothesen (p. 72, zie ook tabel p. 165):

A. De löss-achtige gesteenten zijn ter plaatse gevormd, waar men ze nu nog aantreft.

B₁. De sedimentatie van het aangevoerde materiaal geschiedde in zee.

B₂. De sedimentatie van het aangevoerde materiaal geschiedde in zoetwater en wel:

1o. in stroomend water.

a. rivieren.

b. oppervlakkig stroomend water, b.v. wegvloeiend regenwater.

c. smeltwaterstromen van het landijs of gletscherijs.

2o. in stilstaand water.

B₃. De sedimentatie van het aangevoerde materiaal geschiedde in de lucht.

Na een zeer uitgebreid mineralogisch onderzoek en een zeer uitvoerige bespreking van de bestaande litteratuur (503 nummers!) komt Druif tot de conclusie (p. 306):

„De zandige löss van Z.-Limburg is een klastisch sediment-gesteente, bestaande uit denudatie-producten van het noordelijk en gemengd diluvium, waarschijnlijk in hoofdzaak de keileemen. De afzetting dankt haar eerste ontstaan aan windtransport en voor het grootste deel in haar ouderdom waarschijnlijk jong-diluviaal".

Onder löss verstaat hij (p. 307): „die term der normale klastische kwartsrijke sediment-gesteenten, welke gekarakteriseerd is door een korrelgrootte maximum tusschen 0,05—0,01 m.M."

Ongetwijfeld is het löss-probleem door Druif's onderzoek weer een stap dichterbij de oplossing gekomen, maar toch zij het mij vergund de aandacht te vestigen op een methode, welke, zoover ik kon nagaan, nieuw is (Natura, No. 347), (verg. echter Ehrenberg, gecit. door Druif, p. 78).

Indien löss, gelijk enkelen beweren, primair fluviatiel is ontstaan, dan zou men verwachten, dat tusschen de fijne mineraal-partikels, vele Diatomeeën (c. q. Foraminiferen en Radiolariën) voorkomen, en wel in hoofdzaak arctische, indien de voorstelling over den tijd van het ontstaan juist is (bij interglaciaal niet).

Een onderzoek naar de genoemde organismen zou m.i. zekerheid kunnen brengen over het ontstaan in zeeën, rivieren etc. (verg. de hypothesen sub B₁ en B₂), daar ieder dezer wateren eigen organismen herbergt. [Ook indien het primaire gesteente deze organismen bevatte, zou men ze na het transport kunnen verwachten].

Een negatief resultaat zou m.i. een zeer krachtig argument zijn voor de aeolische hypothese.

Volgens schriftelijke mededeeling van Prof. J. v. Baren zijn in löss nog nooit Diatomeeën gevonden (Druif geeft geen organismen op, doch ook niet bij zeezand). Z.H.G. ried mij een vergelijkend onderzoek van verschillende löss-monsters zeer aan. Daar mij de gelegenheid hiertoe ontbreekt (o.a. ontbreekt mij een slibinrichting), mag ik deze methode misschien andere belangstellenden aanbevelen.

Haag, Juli 1928.

Dr. A. SCHIERBEEK.